

so skuldi 1. apríl verið flaggdagur.

Um henda spurning kann sjálfandi vera deildar hugsanir og verða tjakast aftur og fram; men tá sögulega verður hugsað um okkara tjóðarmerki, so skuldi ein trúð, at tað ikki skuldi verið nakað at ivast í, at tann dagurin, sum flaggið á fyrsta sinni sá dagsins ljós, skuldi verið tann sjálvskrivaði — nevnliga 22. juni.

Uttan íva hevur okkara háttvirða ting mistikið seg í stórum, tá tað hevur sett 25. apríl sum fastan flaggdag.

D. J. Sorensen.

MILLUM UNGFÓLK

Ein filmstjórna bað Sankta Pætur lova sær at kaga inn í Paradís. St. Pætur mutlaði, at teir filmir, hon spældi við í, vóru so vorðir, at hann av røttum átti at sagt nei, men paradís skuldi hon fá at siggja.

— Men vit fara yvir um eina 90 m. langa brúgv, segði St. Pætur, og undir henni er helviti. Øil sum ganga við syndugum tonkum detta útav og kunnu ikki bjargast.

Filmstjórnar var ikki bangin, og St. Pætur lat hana ganga undan. Sjálvur gekk hann tætt í holumum á henni. Tað gekk væl hjá filmstjórnum — men St. Pætur datt oman.

Hin 15 ára gamla Helen Hayro nærindis Wisconsin í Amerika er vígd til hin 64 ára gamla pensjóneraða læraran, Casimir Orzechowski, ið hevur undirvist henni, og áðrenn hana, pápa hennara. Vigslan fór fram kl. 7 á morgni, so eingin skuldi vita av tí, men øll bygdin mótti upp, blaðmenn í hóptali. Næstan allir klassakammaratarnir vóru til staðar.

Brúðgómurin segði blaðmonnum frá, at hann fekk ástáttokka í hesi vælbygdu gentuni við hestahala, tá hann sá hana arbeiða á mark hansara. Hon skuldi henta bonir fyri at vinna sær lummappengar til fríðina.

Aftaná vígsluna setti brúðgómurin fram eina óltunu í gárdinum, so einhvør kundi fáa sær, sum hann sjálvur vildi. Párið hugsaði einki um hveitibreyðsdagarnar, tí brúðurin skuldi aftur í millumskúlan. Hann, ið ongantíð hevur verið giftur, sigur: Hvi skal tað ikki ganga, eg eri ov gamal at arbeiða og hon ov ung. Vit verða lukkulig, tí vit hava einki arbeiði, ið kann valda okkum sorgir.

Veitst tú?

at ein týskari hevur heimsrekordina í motorsykling. Ferðin var 313 km, um tíman.

at 70 milj. fólk ferðast við flogforum í fjór.

at av 5000 innføddum, sum livdu á oynni Tasmaníu í 1815, vóru bert 16 eftir 45 ár seinni. Hin seinasti — ein kvinna doyði í 1877.

at fasanin kann flúgva 96 km, um tíman, vildunna 88, dúgván 87 og krákan 76.

at meðalsvenskarin drekkur 8 koppar av kaffi um dagin. Í 30 ár verður hetta 90.000 koppar, ella 1/5 tons av kaffi.

at í Argentína hevur ein bóndi 30.000 kýr, 40.000 seyðir og 3.000 hestar.

at hjarta slær 3 milliardi ferðir hjá manni við miðal livialdrí. Høvdur hann stórra arbeiði, slær tað 1 milliardi ferðir oftari.

So var tað Janus, sum segði: Kona mín gongur ikki runt og slatrar, hon bara byrjar slatrið.

Heimastýrislógin

III.

Sjálvstýrisspurningurin er loystur yvir fyrri dønnum.

Allur ágangurin hjá tjóðveldismonnum móti donum fyrri at vera trælbandi í stjórnsrættspurninginum er tí eitt stórt falsum og mannminkandi fyrri rættar menn.

Ein kann eina stutta tíð villa og fáa fólk at trúgva ósannindum. Men tað ber ikki til í longdini. Mannaættin hevur higartil havt tað reinfori í sær, at tey eftirfylgjandi ættarliðini hava kravt — og verða óivað við at krevja — at bara tann snøggi sannleikin, hin reini veruleikin, skal koma fram uttan mun til menn og persónlig ynski, tá ið søgan skal verða skrivað.

Og tá ið nú stjórnsrættspurningurinn verður skrivað av okkara eftirmonnum, verður høvuðstráðurin hesin:

1. Upprunaliga, tá ið norðmenn komu ind í Føroyum og fyrstu tíðina aftaná, vóru tað oyggja- ella oyggjaglagshøvdingar, ið ráddu óheftir av øllum útlendskum.

Tá var fólkíð fátt í tali og livdi av tí, ið vaks og norðist á landi, og tí, ið fekt við árabátum.

2. So broyttist stjórnsrættið við, at Sigmundur Brestissonur hjálpti norsk um kongi at taka yvirvaldið í Føroyum.

Í hesum skili gingu nógv árhundrað 3. So vórðu Noreg og Danmark kastað saman í eitt ríki, og Føroyar fylgdu við Noregi.

Tá ið so Noregi loysti seg frá Danmark í 1814, vórðu Føroyar verðandi undir Danmarkini.

4. Um áramótíð 1800—1900 spratt fram ein tjóðskaparrørsla í Føroyum.

Høvuðsoddamaðurin fyrri hesi rørslu kom at verða Jóannes bóndi Paturssonur.

Henda rørsla kravdi onga loysing — tvørturímóti, samanber talur Jóannesar bónda á danska ríkisdegi.

5. So komu javnaðarmenn upp í leikin við uppskotinum um vina- og frælsisbrævið dana og føroyinga millum ella við heimastýrslaðgar uppskotinum. Tey stjórðskapar- og frælsiskrov, ið av sjálvstýrinum vórðu sett sum mið og mál, eru í vina- og frælsisbrævinum ella heimastýrslógin ríkliga uppfyllt.

Hin tjóðskaparligi og stjórnsrætti spurningurin dana og føroyinga millum er í heimastýrslógin loystur á ein nógv friari og rúmligari hátt, enn Jóannes bóndi og hansara menn nakrantíð undan seinasta heimsbardaga høvdu droymt um.

Henda sögulega sannleika og veruleika kann eingin tjóðveldismaður reingja.

Allar royndir tjóðveldismanna at siga annað eru og verða bara mannminkandi fyrri teir.

Jóannes bóndi og sjálvstýrismenn vildu,

at føroyskt mál skuldi vinna fullar somdir, fullan rætt á øllum sessum og í øllum forum her á landi.

Tað er vunníð í heimastýrslógin, frælsari og rúmligari enn sjálvstýrismenn høvdu hugsað sær.

Vit hava fingið skrásett serligt føroyskt flagg, og føroyskt er sum sagt í sjálvari heimastýrslógin sett sum høvuðsmál í øllum viðurskiftum her á landi.

Tað stendur 100 pst. til føroyingar sjálfvar at rokja, mýkja og nýta málið í øllum forum her á landi, sum teir sjálfvir vilja og eru menn fyrri.

Danir eiga ikki minsta rættin at sýta og forða føroyskum máli at vera høvuðsmál alla staðni í Føroyum.

Tá ið tjóðveldismenn siga annað, er tað ein illavörðin og mannminkandi villa.

Sjálvstýrið kravdi eitt avmarkað figgarligt sjálvstýri.

Í heimastýrslógin hava føroyingar fingið eitt óavmarkað figgarligt sjálvstýri.

Danir kunnu als ikki skerja føroyingar í hesum fori.

Einasta, ið bundið er, er, at vit skulu hava felags peningaligt virði við danir — og so er givið okkara peningi tað ómetteliga virðismikla, at hin danski nationalbankin tryggjar okkara peningvirði.

Vit hava í heimastýrisskipanini fingið tað ævintýrliga góðu skipan, at vit kunnu óskert nýta alla valuta, ið vit vinna sjálfvir, og harafrat frá nationalbankanum fáa tað uppiskoyti av fremmdari valuta, ið okkum tørvar, men sum vit ikki sjálfvir kunnu fáa til vega.

Øll tað tjóðveldismanna um pundsoyðing og valutaskerjing frá danskari hálvu yvir fyrri føroyingum er so státt hin ljótasta reingjan av sannleikanum.

Við tí óskerda lóggávuvaldi í figgararmálmum, vit hava, kunnu vit skipa figgarviðurskiftini og gera okkum til harrar yvir teimum júst sum vit eru menn til.

At føroyingar sjálfvir eru so konservativir, at teir velja og seta menn at stjórna, ið hava kryplað og skert landsins figgarvald og avreitt tað til innlendskar og útlendskar privat-spekulantar, kunnu vit ikki skuldseta okkara heimastýrslóg ella danir fyrri.

Men tjóðveldismenn gera tað kortini, sær sjálvum til mikla mannikanam.

(Framhald.)

(Næsti táttur verður heimastýrslógin og okkara vinnulív).

Klakksvík í dag

Framhald.

Konfirmantarnir eru:

Andre Guttesen, Sofus Hansen. Jóhannes Jóhannessen, Ólavur Gaard Thomsen, Marius Olsen, Vilhelm E. Johannessen, Hans Eli Hansen, Tóru Andreassen, Grímur Lassen, allir úr Klakksvík. Anfinnur Djurhuus, Kunoy, Jóhann Glerfoss, Mikladalur, Elmar Zachariassen, Hattarvík, Jóna Johansen, Tórbjörg Hansen, Elin Brekku, Jóhanna Baldvinsson, Amalia Joensen, Anna E. Olsen, Jonhild Poulsen, Albina Samuelson, Hervor Lassen, Beth Andersen, Bergfríð Eliassen, Elsebeth Fuglø Jacobsen, Súsanna Joensen, Jonhild Joensen, Kristin Poulsen, allar úr Klakksvík. Jóna Johannessen, Kunoy, Jóna

Østerø, Mikladalur, Gertrud Danielson, Syðradalur.

Konfirmasjónin, ið verður við Busch presti, fer fram kl. 11 í morgin f.p. Kollekt til frama fyrri kirkjuna. Altarsgangur kl. 5 s.p.

Smálgt til fisk í Grønlandi. Sjúðarberg hevði 70 tons seinast ið frættist. Jóannes P. er væntandi heim í komandi viku.

Polarstjórnan hevur verið inni við 540 tunnum. Lillian 740, Fugloy 430. Sigurarið kom fullfermt hós-dagin.

Eystnes kom við 13 tons av agnsild leygardagin. Í hesi vikuni komu Grunningur við 221½ og Dragasund við 21½ tons.

Ein minni sending av saltfiski verður avskipað til Italiu í komandi viku.

Kvøldskúlin byrjar 8. okt.

SEM

Ein vertshúshaldari hevði trupul-leikar við einum fullum manni. Tað eydnaðist at fáa hann út. Eina løtu seinri var hann inni aftur og mátti beinst út. Enn fleiri ferðir kom hann aftur. At enda tveitti verturin hann út á gøtuna. Tá hann reisti seg, helt hann fyrri:

— S-s-sigi mær, gamli vinur, hvussu mongum vertshúsum eru tygum vertur á?

Lítill maður fylgdi stórari gentu heim. Á vegnum spurdi hann: Kann eg kyssa teg? Gentan játtaði hesum, og tey fóru inn í eina smíðju. Longur frammi á vegnum spurdi hann aftur: Kann eg kyssa teg eina ferð aftrat? Gentan segði nei. Tá læt í honum:

— So er tað til onga nyttu, eg gangi og sleipi henda stigan við mær.

HESS HESS HESS HESS HESS HESS

HESS HESS HESS HESS HESS HESS

VALDEMAR LÜTZEN

Telf. 1020

Thorshavn.